

Resumé af oplæg:

Udtalen af det bløde d

Rasmus Puggaard-Rode, Francesco Burroni & Aleese Block
Ludwig-Maximilians-Universität München

Det er uklart hvordan det bløde d udtales. Lyden transskriberes typisk med symbolet [ð], som angiver en stemt dental frikativ, selvom der er konsensus i litteraturen om at det faktisk er en halvvokal. På det seneste har det bløde d spillet en stor rolle i debatten om hvad der er den mest optimale måde at transskribere dansk fonetisk, i hvilken forbindelse Schachtenhaufen (2023) har foreslået notationen [ɹ̥].

Denne præsentation behandler udtalen af det bløde d både akustisk og artikulatorisk. Undersøgelsen har indtil videre fire deltagere. Vi har undersøgt tungens stilling og bevægelse i løbet af det bløde d ved hjælp af elektromagnetisk artikulografi (EMA), hvor sensorer placeres på taleres tunger og disse sensorers placeringer spores i tre dimensioner mens talerne læser en række konstruerede sætninger højt. Samtidig optages lyd i høj kvalitet. Hittidige resultater viser at hele tungen ligger meget lavt i munden i løbet af det bløde d, at tungespidsen er fremskudt, men uden at nærme sig alveolarranden, og at tungens sider bøjes opad. Selvom det bløde d akustisk minder om en mellemhøj bagtungevokal, udtales lyden altså ikke sådan, hvilket taler imod notationen [ɹ̥].

Litteratur

Schachtenhaufen, Ruben (2023). Utilpasset IPA. *Danske Studier*, 2023, 21-63.